

lig Drift, altsaa Virksomheder, som er i Gang alle 7 Døgn, kan man gaa til en Arbejdstid paa 168 Timer i 3 Uger. Det er en Bestemmelse, der endogsaa er videre end den Bestemmelse, der i Øjeblikket findes i den Døgn driftslov, som alle Partier har stemt for.

I § 5, 4de Stykke, bestemmes det, at naar der i en Virksomhed er forberedende eller afsluttende Arbejde, der er nødvendigt udenfor Grænsen af Virksomhedens normale Gang, kan der af Myndighederne fastsættes Regler for Fravigelse. I § 5, 2det Stykke er der Bestemmelser om Overtidsarbejde, der er tilladt, naar uforudseelige Hændelser forstyrrer Driften, eller naar uforudseelige Hændelser medfører Fare for, at Raastoffer eller andre Varer eller Værdier kan tage Skade. Endelig kommer i § 6 Regler om det egentlige Overarbejde i travle Perioder, naar Organisationerne er enige, og tillige Overarbejdstid for den enkelte Arbejder, naar Arbejdsgiveren skønner, at det er nødvendigt, og der kan opnaas Enighed derom med den paagældende Arbejder; jeg er i øvrigt af den Opfattelse, at de Grænser, der her er trukket med Hensyn til Adgangen til Overarbejdstid, er alt for snævre, meget snævrere end de, der findes i andre Lande.

Man maa da, hvis man ser ganske objektivt paa Forslaget, erkende, at dette Forslag er ikke en dogmatisk Lovgivning, men bygger i Overensstemmelse med Konventionen et System op af Undtagelser, som søger at imødekomme det praktiske Livs Krav. Det er derfor ikke underligt, at den tidligere Indenrigsminister, det ærede Medlem Hr. Kragh, i tidligere Aar har kunnet anerkende Lovforslagets Indhold paa en Række Punkter. Jeg maa dog sige, at ved adskillige af disse Undtagelser, som der her gives Adgang til, henlægges den administrative Myndighed til Socialministeren i et Omfang, som jeg ikke vil kunne tiltræde, og som formentlig heller ikke er nødvendigt efter Konventionens Ordlyd.

I øvrigt er disse Undtagelsesbestemmelser ogsaa anerkendt i sin Tid fra Arbejdsgivernes Side her i Landet. Da det Konventionsudkast, som senere i alt væsentligt blev vedtaget i Washington, blev forelagt den i 1919 siddende Arbejdstidskommission, udtalte Arbejdsgiverrepræsentanterne i Kommissionen, deriblandt ogsaa den nuværende Formand for Arbejdsgiverforeningen, at saafremt der maatte blive skredet til Lovgivning om Arbejdstiden indenfor Industrien, vilde Arbejdsgivernes Repræsentanter i Kommissionen i det store

og hele kunne tiltræde, at de i Konventionsudkastet indeholdte Principper lagdes til Grund for et eventuelt dansk Lovforslag. Det synes altsaa uimodsigeligt, at Konventionens Rammer selv efter Arbejdsgivernes Opfattelse er overordentlig vide.

En Ting er i alle Tilfælde givet: at der indenfor Lovforslagets Rammer, hvis de udnyttes paa fornøftig Maade, kan rummes en langt bedre og fornøftigere Udnyttelse af 8 Timers Arbejdsdagen end den, der i Øjeblikket er gennemført ad frivillig Vej her i Danmark. Og her er vi efter min Mening ved det afgørende Punkt i den stadige Diskussion om Forholdene vedrørende 8 Timers Dagen, som den i Øjeblikket foreligger her i Landet. Fra Arbejdsgivernes Side angriber man Gang paa Gang 8 Timers Dagen, som den er gennemført, fra politiske Partiers Side raser man imod den til Tider, og der er Grund til at spørge: Hvad er nu Resultatet blevet deraf, hvad er Resultatet blevet af denne Rasen mod 8 Timers Dagen, efter at den har været gennemført i 5—6 Aar her i Landet?

Jeg tror, man kan sige, at der ikke er kommet noget Resultat ud deraf. Al denne Tale fra Arbejdsgivernes og fra de politiske Partiers Side har være gold, og saadan som man har behandlet dette Spørgsmaal, er der Udsigt til, hvis man fortsætter paa samme Maade i Fremtiden, at denne Tale vedblivende vil være gold; for de Herrer, der taler paa denne Maade, ved jo selv udmærket, at 8 Timers Dagens Princip opgives ikke her i Landet uden saa sønderrivende sociale Kampe, at ingen tør tage Ansvar for at drive vort Samfund ud deri. Spørgsmaalet om 8 Timers Dagen var en medvirkende Faktor til den store Lockout i 1922, hvorved det danske Samfund taptes for Værdier til i hvert Fald 50 Mill. Kr. Nye Arbejdskonflikter kan stadig opstaa, hvor dette Spørgsmaal benyttes i Striden. Men utvivlsomt er det — og alle vil erkende det —, at en gigantisk Kamp med den Afslutning, at Arbejdsgiverne tvang Arbejderne bort fra 8 Timers Dagens Princip, findes der ikke den Mand her i Landet der tør staa frem og anbefale.

Derfor er efter min Mening Tiden ikke længere til gold Agitation paa dette Spørgsmaal. Tiden er ikke til en stadig Kamp om Spørgsmaalet med paafølgende Tab for det øvrige Samfund, men som Forholdene ligger nu, forekommer det mig i høj Grad sandsynligt, at Tidspunktet er inde for Rigsdagen til under den Udvalgsforhandling, der nu følger, at træde i nærmere Forbindelse med de to Parter, som denne